

**องค์ความรู้ทางการใช้ภาษาไทยเพื่องานสอบสวน
สำหรับตำรวจในสถานการณ์ปัจจุบัน
Knowledge of Thai Language Usage
for Police Investigations in Current Situations**

รัชฎาพร เกตานนท์* พ.ต.อ.หญิง ภัทราภรณ์ จุฬะปิยะ**

Ratchadaporn Ketanon* Pol.Col.Ying Phattaraporn Chulapita**

Received: 13 July 2023 / Revised: 29 September 2023 / Accepted: 7 November 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการใช้ภาษาไทยเพื่องานสอบสวนของพนักงานสอบสวนในปัจจุบัน และ 2) ศึกษาและรวบรวมองค์ความรู้ทางการใช้ภาษาไทยเพื่องานสอบสวนสำหรับตำรวจที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานสอบสวน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาไทย เครื่องมือการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแนวทางการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบ ว่า 1) สภาพการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการใช้ภาษาไทยเพื่องานสอบสวนของพนักงานสอบสวนในปัจจุบัน พบ ว่า พนักงานสอบสวนมีหน้าที่หลักในการรับแจ้งความ การสืบพยาน ไปจนถึงการทำสำนวนสอบสวนต้องใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน แต่มีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของการเขียนสำนวนสอบสวนเนื่องจากยังขาดองค์ความรู้ทางการใช้ภาษาไทย 2) องค์ความรู้ทางการใช้ภาษาไทยเพื่องานสอบสวนสำหรับตำรวจที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน คือ ทักษะการเป็นผู้รับสารและผู้ส่งสารที่ดี ประกอบด้วยทักษะการสื่อสาร 4 ทักษะ คือ การฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน ผสมกับองค์ความรู้ในเรื่องของหลักภาษาไทย และทักษะการเขียน 4 รูปแบบ ได้แก่ การเขียนเล่าเรื่อง การเขียนย่อความ การเขียนสรุปความ และการเขียนเรียงลำดับเหตุการณ์

ข้อเสนอแนะคือ ควรมีการวิจัยเพื่อหาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ภาษาไทยในงานสอบสวนสำหรับตำรวจในปัจจุบัน และควรมีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการใช้ภาษาไทยในงานสอบสวนสำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจ

คำสำคัญ : พนักงานสอบสวน / งานสอบสวน / องค์ความรู้ภาษาไทย / ตำรวจ

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร,

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

*Asst. Prof. of Department of Foundation Education, Faculty of Education, Silapakorn University,

**Asst. Prof. of Faculty of Social Sciences, Police Cadet Academy

Abstract

This qualitative research aimed 1) to examine the current operational status and challenges associated with Thai language usage for investigative work conducted by inquiry officers, and 2) to study and gather relevant knowledge regarding Thai language usage for investigative work that aligned with the present circumstances. Employing a qualitative approach, data collection was facilitated through in-depth interviews and group discussions involving key informants closely affiliated with investigative work, as well as individuals knowledgeable in Thai language usage. Structured interviews and group conversation guidelines served as the research tools, while content analysis was employed for data analysis.

The research findings revealed the following insights: 1) The investigation into the current operational status and challenges of Thai language usage for investigative work revealed that inquiry officers had primary responsibilities, including report reception, witness interviews, and the execution of investigative procedures that required the use of Thai language for communication, listening, speaking, reading, and writing. However, challenges and obstacles were identified in the area of case report writing due to inadequate proficiency in Thai language usage. 2) Knowledge regarding Thai language usage for investigative work suitable for the present circumstances involved the skills of being an effective receiver and transmitter of information, which included the four communication skills of listening, reading, speaking, and writing. These skills were combined with knowledge of fundamental Thai language principles and four writing formats: narrative writing, summarization writing, abstract writing, and chronological event writing.

This research suggests research should be conducted to find ways to increase the effectiveness of the use of Thai for current police investigations and the result of research should be used in teaching and learning the Thai language to promote the efficiency of using Thai language in investigative work for police cadets.

Keywords: inquiry officer / investigation / knowledge of Thai language / policeman

บทนำ

พนักงานสอบสวน มีอำนาจหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการสอบสวน ซึ่งหมายถึงการรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายตามบัญญัติแห่งประมวลกฎหมาย ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด และเพื่อที่จะนำผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ จะเห็นได้ว่าอำนาจของพนักงานสอบสวนนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก กระบวนการสอบสวนเปรียบเสมือนจุดเริ่มต้นแห่งกระบวนการยุติธรรม ถือเป็นต้นน้ำแห่งสายธารของความยุติธรรม หากพนักงานสอบสวนใช้วิจารณญาณผิดพลาดอาจจะส่งผลกระทบต่อประชาชน เมื่อมีการแจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษของประชาชนต่อพนักงานสอบสวน หรือมีความผิดคดีอาญาที่อ้างว่า เชื่อว่าได้เกิดหรือได้เกิดขึ้นในท้องที่รับผิดชอบของพนักงานสอบสวนใดก็จะต้องรับคำร้องทุกข์และต้องสอบสวนโดยมิชักช้าโดยต้องดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ทางคดีเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษดำเนินการตามกระบวนการกฎหมายหรือพิสูจน์ความผิดของผู้บริสุทธิ์ เมื่อรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ได้ครบถ้วนแล้ว พนักงานสอบสวนต้องสรุปสำนวนการสอบสวนเสนอต่อพนักงานอัยการ เพื่อยื่นฟ้องต่อศาล ซึ่งที่ว่าการสอบสวนเปรียบเสมือนจุดเริ่มต้นแห่งกระบวนการยุติธรรม ก็เพราะหากการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานของพนักงานสอบสวนทำได้ไม่เต็มที่หรือถูกต้องก็ย่อมส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นพนักงานอัยการ และศาลยุติธรรมเพราะต้องอาศัยหลักฐานพยานจากการสอบสวน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการสอบสวนและการทำสำนวนสอบสวนมีความสำคัญมากต่อกระบวนการยุติธรรม ซึ่งผู้ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบงานด้านนี้โดยตรงคือ พนักงานสอบสวนที่ปฏิบัติหน้าที่ ณ สถานีตำรวจต่าง ๆ ทั่วประเทศ

ในการทำสำนวนสอบสวนนั้น พนักงานสอบสวนต้องมีทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการทำสำนวน ไม่ว่าจะเป็นทักษะในด้านการพิมพ์ดีด ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร ซึ่งทักษะทางภาษา คือการใช้ภาษาไทยนั้นว่ามีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติหน้าที่สอบสวนของพนักงานสอบสวน เพราะพนักงานสอบสวนต้องใช้ทักษะทางการสื่อสารกับประชาชนผู้ที่แจ้งความ และต้องสรุป เขียนสำนวนสอบสวนเพื่อเสนอแก่พนักงานอัยการส่งฟ้องต่อไป พนักงานสอบสวนจึงมีองค์ความรู้ และทักษะในการใช้ภาษาไทยเพื่อนำไปใช้ในการเขียนสำนวนทางคดีให้มีความถูกต้องชัดเจน อ่านแล้วไม่คลุมเครือหรือก่อให้เกิดความสับสนต่อผู้อ่านซึ่งจะทำให้ผลต่อรูปคดีได้ ซึ่ง ณ ปัจจุบันนี้ พบว่า การทำสำนวนของพนักงานสอบสวนยังคงมีปัญหาในเรื่องดังกล่าวอยู่มาก ซึ่งต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ดังที่บุญส่ง จันทรีศรี (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการฝึกหัดงานสอบสวนคดีอาญาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ผลการวิจัย พบว่า ทักษะที่เกี่ยวข้องกับงานสอบสวน ได้แก่ ความสามารถในการพิมพ์ดีด ความสามารถในการเขียนเรียงความ การย่อความ และความสามารถในการทำสำนวนก่อนฝึกหัดงานสอบสวนของนักเรียนนายร้อยตำรวจอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และเห็นว่านักเรียนนายร้อยตำรวจจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ ดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์สูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการเขียนเรียงความ การย่อความ ซึ่งมีความจำเป็นต่อการทำสำนวนสอบสวนในการปฏิบัติงานสอบสวน ซึ่งสอดคล้องกับชัชวาลย์ พิสุทธิวงศ์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มี

ความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์การฝึกหัดงานสอบสวนของนักเรียนนายร้อยตำรวจ ผลการวิจัย พบว่าทักษะที่เกี่ยวข้องกับงานสอบสวน ได้แก่ ความสามารถในการใช้เครื่องพิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ ความสามารถในการเขียนสรุปความ การย่อความ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน และความสามารถในการทำสำนวนการสอบสวนคดีทั่วไปในชั้นเรียนก่อนการฝึกหัดงานสอบสวนของนักเรียนนายร้อยตำรวจอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ซึ่งหากว่านักเรียนนายร้อยตำรวจมีทักษะต่าง ๆ เหล่านี้ในเกณฑ์ดีแล้วย่อมทำให้มีความพร้อมในการทำสำนวนสอบสวน และส่งผลต่อความสามารถในการปฏิบัติงานสอบสวน

จากงานวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่าทักษะการสอบสวนนั้นมีความเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาไทย ซึ่งกระบวนการสำคัญในการสอบสวนนั้นต้องผ่านกระบวนการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสำคัญ ในปัจจุบันการใช้ภาษาไทยของบุคคลระดับต่าง ๆ มีปัญหาในเรื่องของความบกพร่องในการใช้ภาษาทางทักษะต่าง ๆ เช่น การพูด การเขียน การอ่าน และการฟัง ในสังคมไทยถึงขั้นที่เรียกว่าเกิดวิกฤตปัญหาภาษาไทย ดังที่วีไล กิ่งคำ (2552) ได้วิจัยเรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพการใช้ภาษาไทย ผลการวิจัย พบว่าปัญหาการใช้ภาษาไทยบกพร่อง ประกอบด้วยการใช้ผู้บริหารระดับสูงบางคนพูดภาษาไทยปนคำภาษาต่างประเทศ บุคคลทั่วไปใช้ภาษาไทยสื่อความหมายได้ไม่ตรงประเด็น จับใจความไม่ได้ บุคคลทั่วไปส่วนมากพูดคำควบล้ำ รล ไม่ชัด วัยรุ่นมีการสร้างคำศัพท์ขึ้นใช้เฉพาะกลุ่ม บุคคลทั่วไปเขียนภาษาไทยได้ไม่ถูกต้อง เช่น สะกดคำผิด การเรียงลำดับคำในประโยคผิดที่ มีการใช้สำนวนภาษาต่างประเทศปะปนกับภาษาไทย ใช้คำผิดระดับกับบุคคล ฐานะ ซึ่งสาเหตุของปัญหาของการใช้ภาษาไทยบกพร่อง ได้แก่ การไม่เห็นความสำคัญในอันที่จะใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง ต้องการความรวดเร็ว กระชับในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งปัญหาเหล่านี้ก็ล้วนมีความเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาไทยของพนักงานสอบสวนเช่นเดียวกัน

ภาษาไทยจึงเป็นสิ่งสำคัญที่เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารการทำความเข้าใจระหว่างพนักงานสอบสวนกับประชาชนที่มาแจ้งความร้องทุกข์ หากพนักงานสอบสวนสามารถใช้ภาษาไทยได้ดีก็จะทำให้การสื่อสารกับประชาชนเกิดความเข้าใจมากขึ้น ส่งผลไปถึงการทำสำนวนสอบสวนที่ดี และทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นได้ว่าพวกเขาจะได้รับการคุ้มครองความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินและได้รับความยุติธรรมในสังคม ซึ่งตามหลักสูตรนักเรียนนายร้อยตำรวจ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561 กำหนดให้คณะสังคมศาสตร์ มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน หมวดวิชาบังคับ ในรายวิชา การใช้ภาษาไทย (SG) 212108 จำนวน 3 หน่วยกิต สำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 ซึ่งเป็นรายวิชาภาษาไทยพื้นฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพในอนาคตต่อไป และเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะสำหรับการตอบสนองต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวน และเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการปฏิบัติงานจริงในการรับราชการตำรวจในอนาคตต่อไป แต่สภาพสังคมในปัจจุบันเกิดความเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการพัฒนาและความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี และกระแสวัฒนธรรมส่งผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ความกดดันจากสภาพเศรษฐกิจที่บีบคั้น และคุณธรรมจริยธรรมของคนลดลงทำให้การก่ออาชญากรรมมีจำนวนมากขึ้น ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีทำให้ผู้คนใช้การติดต่อสื่อสารผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น เกิดความเปลี่ยนแปลงในเรื่องของการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ซึ่งปัญหาเหล่านี้

ล้วนส่งผลกระทบต่อการทำงานสอบสวนของพนักงานสอบสวนทั้งสิ้น การวิจัยครั้งนี้จึงเกิดขึ้นเพื่อต้องการศึกษาและรวบรวมองค์ความรู้ทางการใช้ภาษาไทยเพื่องานสอบสวนสำหรับตำรวจที่เหมาะสมในสถานการณ์แห่งความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในปัจจุบัน ทั้งนี้การพัฒนาหรือส่งเสริมให้พนักงานสอบสวนมีองค์ความรู้ทางการใช้ภาษาไทยเพื่อนำไปใช้ในการสอบสวนให้เท่าทันต่อสถานการณ์และสภาพสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน จึงต้องพัฒนาตั้งแต่ต้นสาย หรือการแรกเริ่มของการเป็นพนักงานสอบสวน กล่าวคือต้องพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยซึ่งเป็นวิชาพื้นฐานสำหรับการนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนในอนาคตให้แก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ การวิจัยนี้จึงเป็นไปเพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อเตรียมเนื้อหาสาระในการสอนให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ผู้เรียนสนใจ เหมาะสมกับบริบท และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้จริง อันจะเป็นประโยชน์ทำให้การเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้นักเรียนนายร้อยตำรวจมีทักษะการใช้ภาษาไทยในงานสอบสวนที่ถูกต้องเหมาะสมกับวิชาชีพตำรวจและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติวิชาชีพในด้านการสอบสวนต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการใช้ภาษาไทยเพื่องานสอบสวนของพนักงานสอบสวนในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาและรวบรวมองค์ความรู้ทางการใช้ภาษาไทยเพื่องานสอบสวนสำหรับตำรวจที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานสอบสวน ผู้ที่เชี่ยวชาญทางการใช้กฎหมาย และผู้เชี่ยวชาญทางการใช้ภาษาไทย ได้แก่ 1) กลุ่มพนักงานสอบสวน 2) พนักงานอัยการ และผู้พิพากษา 3) ผู้เชี่ยวชาญทางการใช้ภาษาไทย และ 4) อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวนกลุ่มละ 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 14 คน การคัดเลือกเป็นแบบเจาะจง โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุกกลุ่มต้องมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานในหน้าที่มาไม่น้อยกว่า 3 ปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางการใช้กฎหมาย ได้แก่ 1) กลุ่มพนักงานสอบสวน 2) พนักงานอัยการ และผู้พิพากษา ซึ่งได้ให้ความคิดเห็นไว้อย่างสอดคล้องกัน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการใช้ภาษาไทยเพื่องานสอบสวนของพนักงานสอบสวนในปัจจุบัน พบว่า พนักงานสอบสวน คือ ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในการรวบรวมพยานหลักฐานและดำเนินการต่าง ๆ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา (จากการร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ) เพื่อจะทราบข้อเท็จจริง หรือพิสูจน์ความผิด และเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ ซึ่งกล่าวได้ว่า พนักงานสอบสวนมีหน้าที่หลัก ๆ คือ รับแจ้งความ สืบหาพยานหลักฐาน และทำสำนวนเพื่อส่งให้อัยการฟ้องคดีในลำดับต่อไป จะเห็นได้ว่า หน้าที่หลักของพนักงานสอบสวนมีความเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาไทยในทุกขั้นตอนตั้งแต่ลำดับแรก กล่าวคือหน้าที่ในการรับแจ้งความ การสืบหาพยาน ไปจนถึงการทำสำนวนสอบสวนที่ต้องมีการใช้ภาษาไทยหรือทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารตั้งแต่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน สำนวนสอบสวนมีความสำคัญมากในกระบวนการยุติธรรม เพราะนับว่าเป็นต้นน้ำ เป็นกระบวนการในลำดับแรกที่จะส่งต่อความยุติธรรมให้บังเกิดขึ้นกับสังคม สำนวนสอบสวนจึงต้องผ่านการเรียบเรียงความคิด และการใช้ทักษะทางภาษาไทยในหลาย ๆ ด้าน ตั้งแต่การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยเฉพาะการเขียนนั้นถือว่ามีความสำคัญเป็นลำดับที่ 2 รองจากการฟัง เพราะการเขียนสำนวนถือเป็นปราการด่านแรกที่จะเข้าสู่การพิจารณาความผิดของผู้กระทำความผิด เป็นการตัดสินชีวิตคน เป็นการช่วยเหลือสังคม สร้างความยุติธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมได้ ดังนั้นการเขียนสำนวนสอบสวนนั้น พนักงานสอบสวนจึงต้องพึงระวังและเขียนสำนวนโดยยึดหลักความยุติธรรม อย่างถูกต้อง มีสติ มีวิจารณญาณ มีคุณธรรม และมีทักษะการใช้ภาษาไทยด้านการเขียนที่ดี ซึ่งพนักงานสอบสวนควรได้รับการพัฒนาการใช้ภาษาไทยในการสอบสวนและการเขียนสำนวนสอบสวนให้มากขึ้นอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้เท่าทันต่อสถานการณ์และการพัฒนาสังคมในปัจจุบัน แต่ในปัจจุบันพบว่าพนักงานสอบสวนยังมีปัญหาในการเขียนสำนวนสอบสวนก็คือ ข้อจำกัดทางด้านภาษาที่ใช้ในการเขียนหลายประเด็นเช่น การเขียนคำไม่ถูกต้อง การใช้วรรณยุกต์ไม่ถูกต้อง การใช้ภาษาราชการไม่ถูกต้อง การใช้สำนวนภาษาไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสมกับบุคคลและบริบทเนื่องจากปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก คนในสมัยปัจจุบันนิยมใช้การสื่อสารผ่านเทคโนโลยีที่พัฒนาก้าวหน้ามากขึ้น การที่สังคมนิยมติดต่อสื่อสารกันทางสื่อ โดยเฉพาะสื่อโซเชียลมีเดีย เพราะมีความสะดวกรวดเร็วทันใจ ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางการใช้ภาษาขึ้นมากมาย มีการใช้ศัพท์แปลก ๆ มากขึ้น ใช้ศัพท์แสลง หรือภาษาที่เข้าใจกันในเฉพาะกลุ่ม หรือการใช้ภาษาทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ ทำให้การใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารมีอุปสรรคในการสอบสวน เช่น ภาษาแสลง คำศัพท์ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในโลกโซเชียล และรวมถึงเรื่องภาษาถิ่น ภาษาเมือง ซึ่งมักเกิดขึ้นในพื้นที่ชนบทห่างไกล เช่น ภาษาเหนือ ภาษาอีสาน ภาษาใต้ ซึ่งพนักงานสอบสวนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีความแตกฉานทางการใช้ภาษาไทย และมีประสบการณ์ในการเรียนรู้ภาษาเหล่านี้ตลอดเวลา ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าพนักงานสอบสวนมีความจำเป็นต้องมีองค์ความรู้ทางด้านการใช้ภาษาไทยเพื่อนำไปใช้ในการเขียนสำนวนสอบสวน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางการใช้ภาษาไทย ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญทางการใช้ภาษาไทย และ 2) อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ซึ่งได้ให้ความคิดเห็นไว้อย่างสอดคล้องกัน ผลการวิจัยพบว่า

2. องค์ความรู้ทางการใช้ภาษาไทยเพื่องานสอบสวนสำหรับตำรวจที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จากการศึกษาและรวบรวมองค์ความรู้ทางการใช้ภาษาไทยเพื่องานสอบสวน พบว่า องค์ความรู้ทางการใช้ภาษาไทยที่พนักงานสอบสวนต้องใช้ได้แก่ ทักษะในการเป็นผู้รับสาร และผู้ส่งสารที่ดี ประกอบด้วย ทักษะการสื่อสารภาษาไทย ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ทักษะการพูด และทักษะการเขียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ทักษะการฟัง พนักงานสอบสวนต้องตั้งใจฟัง มีสติและสมาธิที่ดี ในการรับฟัง ต้องใช้ทักษะการฟังในการจับประเด็น เพื่อเรียบเรียงการเขียนข้อเท็จจริงและความเห็นที่เกิดจากการเรียบเรียงข้อมูลที่ได้รับได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน

2.2 ทักษะการพูด ต้องใช้ในการซักถาม สืบความ หากผู้แจ้งความให้การทวนไปมา พนักงานสอบสวนต้องมีทักษะในการไล่เรียง มีเทคนิคการใช้ภาษาและกระบวนการในการซักถามที่เป็นมิตร เป็นกันเอง เพื่อสร้างบรรยากาศในการสอบสวนให้ผ่อนคลายไม่เคร่งเครียดจนเกินไป เพื่อให้การสอบสวนเป็นไปอย่างราบรื่น

2.3 ทักษะอ่าน พนักงานสอบสวนต้องใช้ทักษะทางการอ่านในการสืบพยานหลักฐาน เช่น พยานเอกสาร ซึ่งในสมัยปัจจุบันพบว่ามีคดีความที่เกิดขึ้นจากการใช้ภาษามากขึ้น เช่น คดีหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาด้วยเอกสาร ภาพวาด ภาพถ่าย ข้อความ โดยใช้สื่อโซเชียลต่าง ๆ เช่น ลงข้อความทางเฟซบุ๊ก แชนไลน์ เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งพนักงานสอบสวนต้องรวบรวมหลักฐานเหล่านี้มาอ่าน เพื่อทำความเข้าใจ และวิเคราะห์เพื่อเขียนสำนวนโดยพิจารณาตามข้อกฎหมาย นอกจากนี้เมื่อพนักงานสอบสวนเขียนสำนวนเรียบร้อยแล้วต้องอ่านให้ผู้แจ้งฟังก่อนด้วยว่าถูกต้องหรือไม่

2.4 ทักษะการเขียน ต้องเขียนรายละเอียดเนื้อหาตามข้อเท็จจริง โดยเรียงลำดับตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เขียนตามโครงสร้างประโยคที่ถูกต้อง เขียนคำได้อย่างถูกต้องตามอักขระวิธี เช่น สะกดวรรณยุกต์ ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม ไม่ใช้ภาษาถิ่นมากเกินไป ต้องเขียนเป็นภาษาราชการที่สื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง เขียนสื่อสารให้เข้าใจกระจ่าง ข้อความไม่คลุมเครือ ไม่กำกวม ใช้คำให้เหมาะสมกับเนื้อหาสามารถทำให้อ่านนิภาพและเข้าใจได้อย่างชัดเจน ตลอดจนมีกลไกทางการเขียนที่ดี และมีการจัดลำดับความคิดที่ดีด้วย

นอกจากนี้ยังพบ ว่า ทักษะที่เน้นมากที่สุดคือ ทักษะการเขียน เพราะพนักงานสอบสวนต้องเขียนสำนวนสอบสวน พนักงานสอบสวนต้องมีทักษะทางการเขียนตามรูปแบบการเขียนที่สำคัญ 4 รูปแบบ ได้แก่ การเขียนเล่าเรื่อง การเขียนสรุปความ การเขียนย่อความ และการเขียนเรียบเรียงตามลำดับเหตุการณ์ โดยต้องเขียนให้ถูกต้องตามอักขระวิธี การใช้ถ้อยคำและสำนวนภาษาที่เหมาะสม การเขียนตามโครงสร้างประโยคที่ถูกต้อง มีความชัดเจนในเนื้อหา มีความถูกต้องในเรื่องของการใช้ไวยากรณ์ มีลีลาในการเขียนโดยเลือกใช้สำนวนโวหารภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมกับระดับของบุคคลและสถานการณ์ ความสามารถในการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ไวยากรณ์ ตัวสะกด ใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง ตลอดจนมีความสามารถในการจัดลำดับความคิดและการเรียบเรียงข้อความ โดยสามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้

1. ทักษะการเขียนด้านเนื้อหา คือ การเขียนข้อเท็จจริงและความเห็นที่เกิดจากการเรียบเรียงข้อมูลที่ได้รับได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน
2. ทักษะการเขียนด้านการใช้ไวยากรณ์ คือ การเขียนเรียบเรียงและประกอบรูปคำให้เป็นประโยคที่ถูกต้องสมบูรณ์ตามระบบโครงสร้างของภาษา
3. ทักษะการเขียนด้านลีลาการเขียน คือ การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหารเพื่อนำเสนอเนื้อเรื่องและความคิดให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้อย่างราบรื่น สละสลวย
4. ทักษะการเขียนด้านกลไกการเขียน คือ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ไวยากรณ์ และตัวสะกดได้ถูกต้อง
5. ทักษะการเขียนด้านการใช้คำศัพท์ คือ การเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องเหมาะสมและหลากหลาย
6. ทักษะการเขียนด้านความสัมพันธ์ของข้อความ คือ การจัดลำดับความคิดและการเรียบเรียงข้อความตามลำดับอย่างถูกต้อง

นอกจากนี้ยังต้องมีความสามารถในการใช้ทักษะภาษาไทยทางการเขียน ตามหลักการเขียนเล่าเรื่องและสรุปความเพื่อใช้ในการเขียนสำนวนสอบสวนของพนักงานสอบสวน 4 ด้าน ได้แก่

1. เขียนได้ถูกต้องตามอักขระวิธี คือ การเขียนสะกดการันต์ วรรณยุกต์ วารูปเครื่องหมายต่างๆ เว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง เพื่อจะสื่อความหมายได้ตรงและชัดเจน ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสารได้ดี
2. เขียนโดยใช้ถ้อยคำได้อย่างเหมาะสม คือ การใช้คำที่เป็นการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ชัดเจน สื่อความหมายได้ดี เหมาะสมกับเนื้อหา บุคคลและบริบท ตลอดจนการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านนึกเห็นภาพและเข้าใจได้ชัดเจน
3. เขียนโดยใช้สำนวนภาษาได้เหมาะสม คือ การใช้สำนวนภาษาได้ไพเราะ เหมาะสมกับความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ที่ต้องการถ่ายทอด
4. เขียนตามโครงสร้างประโยคที่ถูกต้อง คือ เขียนด้วยถ้อยคำกระชับ มีการลำดับความที่ถูกต้องของวลี อนุประโยค ส่วนขยายต่างๆ มีการลำดับความก่อนหลังอย่างถูกต้อง

สรุปและอภิปรายผล

สภาพการดำเนินงานและปัญหา อุปสรรคในการในการใช้ภาษาไทยเพื่องานสอบสวนของพนักงานสอบสวนในปัจจุบันไว้สอดคล้องกันกล่าวคือ พนักงานสอบสวนมีหน้าที่หลักในการรวบรวมพยานหลักฐานและดำเนินการต่างๆ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา (จากการร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ) เพื่อจะทราบข้อเท็จจริง หรือพิสูจน์ความผิด และเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ โดยการสอบสวนและเขียนสำนวนสอบสวน เพื่อสรุปความตามข้อเท็จจริงเพื่อส่งให้พนักงานอัยการฟ้องคดีอาญาต่อศาลที่มีเขตอำนาจต่อไปดังนั้นหน้าที่หลักของพนักงานสอบสวนจึงมีความเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาไทยในทุกขั้นตอนตั้งแต่ลำดับแรก กล่าวคือหน้าที่ในการรับแจ้งความ การสืบพยาน ไปจนถึงการทำสำนวนสอบสวนที่ต้องมีการใช้ภาษาไทยหรือทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารตั้งแต่ การฟัง การพูด การอ่าน

และการเขียน สำนวนสอบสวนจึงมีความสำคัญมากในฐานะเป็นเครื่องมือในกระบวนการยุติธรรมในลำดับแรกที่จะส่งต่อความยุติธรรมให้บังเกิดขึ้นกับสังคม สำนวนสอบสวนจึงต้องผ่านการเรียบเรียงความคิด และการใช้ทักษะทางภาษาไทยในหลาย ๆ ด้าน ตั้งแต่การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน แต่ในปัจจุบันพบว่าปัญหาและสิ่งที่เป็นอุปสรรคในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสอบสวนนั้น พนักงานสอบสวนยังมีปัญหาและข้อจำกัดทางด้านภาษาไทยอยู่มาก เนื่องจากปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การนิยมใช้การติดต่อสื่อสารผ่านเทคโนโลยีที่พัฒนาก้าวหน้ามากขึ้น โดยเฉพาะสื่อโซเชียลมีเดีย เพราะมีความสะดวกรวดเร็วทันใจ ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางการใช้ภาษามากขึ้น มีการใช้ศัพท์แปลก ๆ มากขึ้น ใช้ศัพท์แสลง หรือภาษาที่เข้าใจกันในเฉพาะกลุ่ม หรือการใช้ภาษาทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ ทำให้การใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารมีอุปสรรคในการสอบสวน เช่น ภาษาแสลง คำศัพท์ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในโลกโซเชียล และรวมถึงเรื่องภาษาถิ่น ภาษาเมือง ซึ่งมักเกิดขึ้นในพื้นที่ชนบทห่างไกล เช่น ภาษาเหนือ ภาษาอีสาน ภาษาใต้ ซึ่งพนักงานสอบสวนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีความแตกฉานทางการใช้ภาษาไทย และมีประสบการณ์ในการเรียนรู้ภาษาเหล่านี้ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังพบว่าพนักงานสอบสวนมีปัญหาในเรื่องการเขียนสำนวนสอบสวน โดยปัญหาทางการเขียนที่พบบ่อยก็คือ การใช้คำผิดความหมาย การสะกดคำไม่ถูก การใช้ภาษาราชการไม่ถูกต้อง การใช้สำนวนภาษาไม่เหมาะสมกับบริบท เป็นต้น ดังนั้นการแก้ปัญหาก็ควรใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้องดังกล่าวนี้จะสามารถทำได้โดยสำรวจ ค้นหา สาเหตุและรวบรวมองค์ความรู้ทางการใช้ภาษาไทยที่จำเป็นสำหรับใช้ในการสอบสวนเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนา ส่งเสริมการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องให้แก่พนักงานสอบสวนเพื่อนำไปใช้ในการสอบสวนต่อไป

องค์ความรู้ทางการใช้ภาษาไทยในงานสอบสวนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน พบว่า องค์ความรู้ทางด้านภาษาไทย และทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสามารถจำแนกได้ 2 ประเภท คือ ผู้รับสาร และผู้ส่งสาร โดยแบ่งทักษะออกเป็น 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยผู้รับสาร ต้องใช้ทักษะการฟัง และการอ่าน ส่วนการเป็นผู้ส่งสารต้องใช้ทักษะการพูด และการเขียน โดยการสื่อสารที่ดีนั้นจะต้องเป็นทั้งผู้รับสารที่ดี และเป็นผู้ส่งสารที่ดีด้วย ทั้งนี้การเป็นผู้ส่งสารที่ดีต้องเริ่มจากการเป็นผู้รับสารที่ดีก่อน อีกทั้งยังต้องมียุทธศาสตร์ความรู้ในเรื่องของหลักการใช้ภาษาไทยพื้นฐาน และการใช้คำภาษาไทยให้ถูกต้อง สำหรับงานสอบสวนนั้น พนักงานสอบสวนจำเป็นต้องใช้ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารทั้งหมด 4 ทักษะดังกล่าวในการเป็นผู้รับสารและผู้ส่งสารที่ดีได้แก่ ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งก็ต้องได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพไปพร้อม ๆ กัน ในทุกทักษะ เพราะลักษณะของงานสอบสวนนั้นมีความเกี่ยวข้องกับทั้งเป็นผู้รับสารที่ดี และเป็นผู้ส่งสารที่ดี แต่หากให้ลงน้ำหนักไปทางใดนั้น พบว่าทักษะการเป็นผู้ส่งสารนับว่ามีความสำคัญในลำดับที่หนึ่ง ในส่วนของการใช้ทักษะการเขียนเพราะในจุดหมายปลายทางของงานสอบสวน สิ่งที่ต้องได้มาคือสำนวนสอบสวน เพื่อนำเสนอข้อมูลที่ต้องการและเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดีในชั้นศาล ทักษะการเขียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่พนักงานสอบสวนต้องฝึกฝนและได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพทางการเขียนนี้อย่างยิ่งยวดเพราะมีความสำคัญต่อรูปคดี ซึ่งพนักงานสอบสวนต้องใช้ข้อมูลความรู้และทักษะทางการเขียนเพื่อไปเขียนสำนวนสอบสวนที่ถูกต้องตามหลักภาษาไทยและตรง

ตามข้อเท็จจริง และต้องมียุติธรรมในเรื่องของหลักภาษา การใช้ไวยากรณ์ การใช้คำศัพท์ คำภาษาราชการ การใช้สำนวนภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมกับบริบท บุคคล และสถานการณ์ในปัจจุบันด้วย ตลอดจนมีความสามารถในการจัดลำดับความคิดและการเรียบเรียงข้อความ และต้องมีความรู้และทักษะในการเขียน 4 รูปแบบ ได้แก่ การเขียนเล่าเรื่อง การเขียนย่อความ การเขียนสรุปความ และการเขียนเรียงลำดับเหตุการณ์

จากผลการวิจัยและข้อค้นพบดังที่ได้กล่าวมาในผลการวิจัยนั้น พบว่ามีประเด็นสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนและการใช้ภาษาไทยในงานสอบสวนที่เป็นข้อสังเกตเห็นควรนำมาอภิปรายเพื่อเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาตามข้อค้นพบของงานวิจัย ดังต่อไปนี้

1. สภาพการดำเนินงานและปัญหา อุปสรรคในการเขียนสำนวนสอบสวนของพนักงานสอบสวน

จากผลการวิจัยพบ ว่า งานสอบสวนของตำรวจนั้นมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นในกระบวนการยุติธรรม เพราะถือได้ว่าเป็นต้นน้ำของสายธารแห่งความยุติธรรม พนักงานสอบสวนมีหน้าที่หลัก ๆ คือ รับแจ้งความ สืบหาพยานหลักฐาน และทำสำนวนเพื่อส่งให้อัยการฟ้องคดีในลำดับต่อไป ดังที่ ธีรฤทธิ์ พันธุ์ฤทธิ์ (2555) ได้กล่าวไว้ว่า พนักงานสอบสวนมีหน้าที่ในการรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด และเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ ซึ่งงานสอบสวนนั้นถือได้ว่าเป็นความสำคัญมากในกระบวนการยุติธรรม เพราะถือเป็นต้นน้ำแห่งสายธารของความยุติธรรม กระบวนการสืบสวนสอบสวนเป็นปราการด่านแรกที่จะทำให้เกิดหรือไม่เกิดความยุติธรรมขึ้นในสังคมได้

สำหรับประเด็นปัญหาในเรื่องการเขียนสำนวนสอบสวน พบ ว่า หน้าที่หลักของพนักงานสอบสวน นอกจากการสอบสวนเรื่องราวข้อเท็จจริงทางคดีตามที่ผู้มาแจ้งได้ร้องทุกข์ให้ครบถ้วนแล้วนั้น พนักงานสอบสวนต้องเขียนสำนวนสอบสวนด้วย ซึ่งพนักงานสอบสวนต้องอาศัยองค์ความรู้ทางการใช้ภาษาไทย และทักษะการใช้ภาษาไทยในการเขียน ซึ่งในปัจจุบันพบ ว่า พนักงานสอบสวนมีปัญหาในเรื่องการเขียนสำนวนสอบสวนในหลายประเด็นเช่น การเขียนคำไม่ถูกต้อง การใช้วรรณยุกต์ไม่ถูกต้อง การใช้ภาษาราชการไม่ถูกต้อง การใช้สำนวนภาษาไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสมกับบุคคลและบริบท ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าพนักงานสอบสวนยังขาดองค์ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการใช้ภาษาไทยโดยเฉพาะทักษะการเขียนในการเขียนสำนวนสอบสวน และอาจขาดการเป็นผู้รับสารที่ดี ซึ่งก็คือการขาดทักษะในการฟังและการอ่านที่มากพอสมควรที่จะทำให้มีความรู้และประสบการณ์ในการสื่อสาร ประกอบกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปคนนิยมใช้การติดต่อสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดียต่างๆ และประเทศไทยเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมประกอบด้วยผู้คนที่มีความแตกต่างหลากหลายทางภาษา ทำให้เกิดการใช้ภาษาเฉพาะกลุ่มมากขึ้น ทั้งภาษาที่ใช้ในการสนทนาสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดีย มีการใช้คำศัพท์เฉพาะ การใช้คำแสลง การใช้สำนวนหรือคำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ การใช้คำจากภาษาออนไลน์ ตลอดจนภาษาถิ่น ภาษาคำเมืองต่างๆ ตามภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทย ทำให้ผู้คนได้รับอิทธิพลการใช้ภาษาไทยที่ไม่ถูกต้องจากสื่อเหล่านี้เยอะขึ้น ซึ่งก็ทำให้ส่งผลกระทบต่อการเขียนสำนวนสอบสวนของพนักงานสอบสวน ดังที่กล่าวของ ชนกพร อังศิริวิริยะ (2560) ได้กล่าวไว้ว่า ปัญหาที่ทำให้ผู้เขียนบางคนไม่สามารถใช้ถ้อยคำภาษาที่ถูกต้อง และหลากหลายหรือสละสลวย

หรือที่พบบ่อยคือการเขียนคำศัพท์ง่ายๆ ผู้เขียนก็ไม่สามารถเขียนได้อย่างถูกต้องและไม่สามารถแยกการเขียนที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการได้ ซึ่งมีสาเหตุมาจากผู้คนในสมัยนี้อ่านหนังสือน้อยลง เป็นผลให้คำในคลังสมองของคนที่อ่านน้อยนั้นก็น้อยลงไปด้วย และคนในปัจจุบันได้รับอิทธิพลจากสื่อสมัยใหม่ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ หรือการเข้าถึงเว็บไซต์ต่างๆ ได้อย่างสะดวกรวดเร็วและง่ายดาย ผู้คนจึงนิยมใช้ภาษาตามสื่อโดยอาจลืมความถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทยได้ รวมถึงการนำเอาภาษาในโลกออนไลน์มาสู่การเขียนในชีวิตจริงทั้งการเขียนที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งเป็นเหตุให้เห็นควรว่าพนักงานสอบสวนต้องได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ทางการใช้ภาษาไทยในงานสอบสวนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเขียนสำนวนสอบสวนให้มากขึ้น ซึ่งขอกล่าวอภิปรายในประเด็นถัดไป

2. องค์ความรู้ทางการใช้ภาษาไทยในงานสอบสวนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ผลการวิจัยพบ ว่า องค์ความรู้ทางด้านภาษาไทย และทักษะการใช้ภาษาไทยของพนักงานสอบสวนที่ต้องใช้ในงานสอบสวน ก็คือทักษะทางการสื่อสารทั้งการเป็นผู้รับสาร และผู้ส่งสารที่ดี ครอบคลุมทักษะทางการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด (ผู้รับสาร) ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน (ทักษะผู้ส่งสาร) ในกระบวนการสอบสวนนั้นพนักงานสอบสวนต้องใช้ทั้ง 4 ทักษะตั้งแต่การเป็นผู้รับสารที่ดี เนื่องจากพนักงานสอบสวนต้องตั้งใจฟังผู้ที่มาแจ้งความเล่าเรื่องเหตุการณ์ทั้งหมดให้ฟังพนักงานสอบสวนจึงต้องมีทักษะในการฟังที่ดี ต้องมีสติและสมาธิที่ดีในการรับฟัง ต้องใช้ทักษะการฟังในการจับประเด็น เพื่อเรียบเรียงการเขียนข้อเท็จจริงและความเห็นที่เกิดจากการเรียบเรียงข้อมูลที่ได้รับได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และพนักงานสอบสวนต้องใช้ทักษะการพูดในการซักถาม สืบความ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง นอกจากนี้พนักงานสอบสวนยังต้องใช้ทักษะการอ่านในการสืบพยานหลักฐาน เช่น พยานเอกสาร ซึ่งในสมัยปัจจุบันพบว่ามีความคิดเกิดขึ้นจากการใช้ภาษามากขึ้น เช่น คดีหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาด้วยเอกสาร ภาพวาด ภาพถ่าย ข้อความ โดยใช้สื่อโซเชียลต่างๆ เช่น ลงข้อความทางเฟสบุ๊ค แชทไลน์ เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งพนักงานสอบสวนต้องรวบรวมหลักฐานเหล่านี้มาอ่าน เพื่อทำความเข้าใจ และวิเคราะห์ เพื่อเขียนสำนวนโดยพิจารณาตามข้อกฎหมาย นอกจากนี้เมื่อพนักงานสอบสวนเขียนสำนวนเรียบร้อยแล้วต้องอ่านให้ผู้แจ้งฟังก่อนด้วยว่าถูกต้องหรือไม่ และทักษะที่สำคัญที่สุดก็คือทักษะการเขียน พนักงานสอบสวนต้องเขียนรายงานการสอบสวนตามข้อเท็จจริงโดยละเอียด ซึ่งในส่วนนี้พนักงานสอบสวนต้องมีทักษะขั้นสูง ต้องเขียนรายละเอียดเนื้อหาตามข้อเท็จจริง โดยเรียงลำดับตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เขียนตามโครงสร้างประโยคที่ถูกต้อง เขียนคำได้อย่างถูกต้องตามอักขระวิธี ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม ต้องเขียนเป็นภาษาราชการที่สื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง เขียนสื่อสารให้เข้าใจกระจ่าง ข้อความไม่คลุมเครือ ไม่กำกวม ใช้คำให้เหมาะสมกับเนื้อหาสามารถทำให้ผู้อ่านนึกภาพและเข้าใจได้อย่างชัดเจน ตลอดจนมีกลไกทางการเขียนที่ดี และมีการจัดลำดับความคิดที่ดีด้วย

สำหรับทักษะทางการเขียนที่พนักงานสอบสวนควรมี ก็คือ ทักษะการเขียนเล่าเรื่อง การเขียนย่อความ การเขียนสรุปความ และการเขียนเรียงลำดับเหตุการณ์ ตามหลักการเขียนภาษาไทยที่ สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2552) กล่าวว่า ได้แก่ ทักษะการเขียนเล่าเรื่อง การเขียนย่อความ การเขียนสรุปความ และการเขียน

เรียงลำดับเป็นทักษะทางการเขียนที่ดี และเป็นไปตามหลักการเขียนสำนวนสอบสวน 6 ด้าน ได้แก่ ประสิทธิภาพด้านเนื้อหา ด้านการใช้ไวยากรณ์ สติลาการเขียน กลไกการเขียน การใช้คำศัพท์ และความสัมพันธ์ของข้อความ ตามองค์ประกอบนำมาใช้พิจารณาเพื่อวัดความสามารถในการเขียน 5 ประการ ตามที่บังอร สว่างโรรส และเยาวภา พุกกะคุปต์ (2555) ได้กล่าวไว้ ได้แก่ 1) เนื้อหา ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกและความรู้ที่ผู้เขียนเสนอแก่ผู้อ่าน 2) วัตถุประสงค์ ได้แก่ งานเขียนนั้นจึงต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์และผู้อ่านตลอดเวลา ซึ่งรวมถึงความสามารถในการเลือกสรรการจัดและลำดับเรื่องราวให้มีความต่อเนื่องกันด้วย 3) ไวยากรณ์ ได้แก่ ความสามารถในการเขียนประโยคที่ถูกต้อง 4) สติลาการเขียน ได้แก่ การเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนโวหาร เพื่อให้เกิดลักษณะเฉพาะของผู้เขียน และ 5) กลไกการเขียน ได้แก่ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการสะกดตัวอักษรที่ถูกต้อง และไดเดอร์ิช (1970; อ้างถึงใน เนาวรัตน์ เจตตุ, 2555) ได้กำหนดองค์ประกอบในการตัดสินความสามารถในการเขียนไว้ดังนี้ 1) ความคิดและจินตนาการ คือ การพิจารณาถึงความชัดเจน อย่างต่อเนื่องและความสมเหตุสมผล 2) รูปแบบของการเขียนเรียงความ พิจารณาถึงการเรียงเรียงเรื่องและลำดับความคิด 3) อรรถรสในการเขียน พิจารณาสติลาการเขียนที่น่าสนใจ และเชื่อถือ 4) กลไกการเขียน พิจารณาการใช้เครื่องหมายวรรคตอน และไวยากรณ์ และ 5) การใช้คำ พิจารณาการเลือกใช้และการเรียบเรียงคำ รวมทั้ง Heaton (1979) ได้เสนอแนะว่าในการวัดความสามารถในการเขียนนั้น ควรจะวัดผู้เขียนในด้านต่อไปนี้ 1) วัดความสามารถในด้านไวยากรณ์ หมายถึง ความถูกต้องของการใช้ไวยากรณ์ในการเขียนเรื่องนั้นๆ 2) วัดความสามารถในการใช้คำศัพท์ หมายถึง การเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องเหมาะสมและหลากหลาย 3) วัดความสามารถด้านกลไกการเขียน หมายถึง เครื่องหมายวรรคตอนและตัวสะกดที่ผู้เขียนใช้ได้ถูกต้อง 4) วัดด้านความคล่องแคล่วของการเขียน คือ วัดด้านสติลา และความคล่องของการสื่อความหมาย หมายถึง ความสามารถในการนำเสนอเนื้อเรื่องและความคิด ให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อ การเลือกใช้ถ้อยคำ สติลาการเขียนและโวหารต่าง ๆ และ 5) วัดด้านความสัมพันธ์ของข้อความ หมายถึง การจัดลำดับความคิดและการเรียบเรียงข้อความ

ผนวกรวมกับความสามารถทางการเขียนตามหลักการใช้ภาษาไทยเพื่องานสอบสวนของพนักงานสอบสวน 4 ด้าน ได้แก่ เขียนได้ถูกต้องตามอักขระวิธี เขียนโดยใช้ถ้อยคำได้อย่างเหมาะสม เขียนโดยใช้สำนวนภาษาได้เหมาะสม และเขียนตามโครงสร้างประโยคที่ถูกต้อง ตามประเภทและหลักการเขียนที่จะนำพาผู้เขียนไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ด้วยความชัดเจนและสมบูรณ์ ดังที่สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2552) ได้กล่าวถึงหลักการเขียนไว้ว่า ต้องมีความชัดเจน ในการใช้ถ้อยคำ มีความเรียบง่าย การใช้คำธรรมดาที่เข้าใจง่าย การใช้ภาษามีความกระชับ การใช้คำน้อยคำ แต่ให้ความหมายที่ชัดเจนและมีน้ำหนัก มีความประทับใจ มีความไพเราะ มีความราบรื่นของถ้อยคำ ทำให้งานเขียนมีความไพเราะ มีสติลาในการเขียน และมีการเขียนที่สร้างภาพทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพ อีกทั้งเขียนโดยมีโครงสร้างของประโยคที่ดี เพราะโครงสร้างของประโยคมีส่วนสำคัญ คือ ต้องมีการลำดับของวลี อนุประโยค เน้นที่ลำดับความก่อนหลัง และสอดคล้องกับงานวิจัยของภัทราภรณ์ จุฬะปิยะ (2556) ทำการวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเพื่องานสอบสวน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยของพนักงานสอบสวนและเพื่อศึกษาปัญหาการใช้ภาษาไทยของ

พนักงานสอบสวน ผลการวิจัยพบ ว่า ความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยของพนักงานสอบสวนด้านทักษะทางการเขียนเป็นทักษะที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด โดยทักษะการเขียนทางการเขียนความเรียงเป็นข้อที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ส่วนปัญหาที่พบในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสอบสวนพบ ว่า ทักษะทางด้านเขียนในภาพรวมทุกเรื่องมีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยเรื่องที่มีปัญหามากอันดับแรกได้แก่ การเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง จึงเห็นว่าพนักงานสอบสวนยังต้องได้รับการพัฒนาให้มียอดความรู้ทางการเขียนทั้ง 4 รูปแบบนี้ให้มากขึ้นเนื่องจากสำนวนสอบสวนต้องมีความถูกต้อง ครบถ้วน และมีเนื้อหารายละเอียดที่หนักแน่นพอที่พนักงานอัยการจะพิจารณาสั่งฟ้องเพื่อดำเนินคดีผู้ต้องหาตามกฎหมายได้ และดังที่ มณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์ (2541) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนจำแนกประเภทของการเขียนตามจุดมุ่งหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ การเขียนเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ ส่วนใหญ่ใช้ในการเขียนชีวประวัติ การเขียนข่าว การเขียนสารคดี การเขียนแบบนี้ผู้เขียนต้องเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์และใช้ข้อมูลถูกต้องตามความเป็นจริง

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ
2. ปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการฝึกปฏิบัติทักษะการใช้ภาษาไทยให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน โดยเน้นความสำคัญที่ทักษะทางการเขียนให้มาก

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการใช้ภาษาไทยในงานสอบสวนสำหรับตำรวจ
2. ควรมีการวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการใช้ภาษาไทย หรือประสิทธิภาพในการเขียนสำนวนสอบสวนเพื่องานสอบสวนของพนักงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต

บรรณานุกรม

ชัชวาลย์ พิสุทธิวงศ์. (2552). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์การฝึกหัดงานสอบสวนของนักเรียนนายร้อยตำรวจ*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต].

<https://dric.nrct.go.th/index.php?/Search/SearchDetail/82540>

ชนกพร อังศุวิริยะ. (2560). *พัฒนาการเขียนภาษาไทย*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : กรุงเทพฯ.

ธีสุทธิ์ พันธุ์ฤทธิ์. (2555). *การสอบสวน*. สำนักพิมพ์นิติธรรม : กรุงเทพฯ.

วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย

ปีที่ 19 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2566)

- เนาวรัตน์ เจตคุ. (2555). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสรุปความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นไทยทรงดำ อำเภอยะเขย้อย จังหวัดเพชรบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา]. มหาวิทยาลัยศิลปากร. <http://www.sure.su.ac.th/xmlui/bitstream/handle/123456789/7570/fulltext.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
- บุญส่ง จันทศิริ. (2557). การประเมินผลการฝึกหัดงานสอบสวนคดีอาญาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา]. <https://dric.nrct.go.th/index.php?/Search/SearchDetail/44381>
- บังอร สว่างวโรรส และเยาวภา พุกกะคุปต์. (2524). การวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศโดยใช้ข้อสอบแบบอัตนัยและปรนัย. *วารสารภาษาปริทัศน์*, (2)1, 49-60.
- ภัทรภรณ์ จุฬะปิยะ. (2556). ความต้องการจำเป็นในการใช้ภาษาไทยเพื่องานสอบสวน. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. คณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ.
- มณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์. (2541). *ภาษากับการสื่อสาร*. คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วีไล กิ่งคำ. (2552). การฟื้นฟูสมรรถภาพการใช้ภาษาไทย. *ประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 42: สาขาศึกษาศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์ สาขามนุษยศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์ สาขาบริหารธุรกิจ สาขาคหกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ, 436-446.
- สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. (2552). การพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน. *วารสารห้องสมุด T.L.A Bulletin*, (53)2, 15-22.
- Heaton, J.B. (1979). *Writing English Language Tests: A Practical Guide for Teachers of English*. 5th Edition, Longman. London.